СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Права та публічного управління
Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Сафронова Ольга Миколаївна**, кандидат наук державного управління, доцент кафедри права та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/safronova-olga-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	o_safronova@ukr.net https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=1339 https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=744

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг:	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна «Економічне врядування»** є вибірковою компонентою навчального плану. Вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в набутті студентами знань щодо форм, методів та інструментів публічного управління у різних сферах економіки, формування навиків з питань їх застосування в практиці публічного управління та адміністрування в Україні. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: розкриття специфіки, нормативно-правових та організаційних основ застосування форм, методів та інструментів публічного управління та адміністрування у різних сферах економіки України **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** • зміст і практичне значення концептуальних положень сучасної економічної науки щодо осмислення істотних зв'язків, закономірностей, законів економічного розвитку, а також причинно-наслідкові і функціональні зв'язки між економічними, політичними та соціальними явищами і процесами; • концептуально-понятійний апарат сучасної економічної теорії, шляхи її

	застосування в публічному управлінні при формуванні парадигми урядування в економічній сфері та реалізації економічної політики; • специфіку ринкової трансформації національної економіки, назрілі потреби забезпечення ефективного державного впливу на перебіг соціально-економічних процесів в Україні.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **вміти:** • аналізувати інструменти регулювального впливу держави та її інституцій на господарські процеси з метою досягнення економічної раціональності; • оцінювати ресурсний потенціал національної економіки та можливі сценарії його використання для забезпечення сталого економічного зростання і виходу на траєкторію інноваційного розвитку; • ідентифікувати стан соціально-економічного розвитку країни, території, галузі на підставі аналізу системи показників; • прогнозувати показники економічного та соціального розвитку об'єкта управління (загальнодержавний аспект, території, галузі) на ближчу і віддалену перспективу на основі оцінки існуючого стану справ з урахуванням наявних тенденцій та впливу комплексу внутрішніх і зовнішніх чинників; • передбачати можливі наслідки порушення макроекономічної рівноваги та їх вплив на поведінку економічних суб'єктів на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги; • готувати практичні рекомендації органам державної влади і місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів економічного урядування на основі порівняльного аналізу зарубіжного досвіду, оцінки прийнятності його застосування до умов і потреб розвитку національного ринку; • визначати ефективність та оптимальні шляхи використання людських і матеріальних ресурсів, застосовуючи методи оцінювання стану й можливостей ринків в умовах соціально-економічних змін; • готувати аналітичні довідки, пропозиції, доповіді щодо результативності й ефективності діяльності органу державної влади і місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації публічного сектору на підставі аналізу економічних показників.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовний модуль 1. ЕКОНОМІЧНІ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ** Тема 1. Відмови ринку як об'єктивні передумови втручання держави в економіку Тема 2. Економічні функції держави та особливості їх реалізації в трансформаційній економіці Тема 3. Сутність, етапи становлення та цілі урядування в економіці Тема 4. Система економічного урядування та її структурні елементи Тема 5. Моделі економічного урядування та чинники їх запровадження Тема 6. Вади, доцільні межі та принципи державного регулювання економіки **Змістовний модуль 2. МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У РІЗНИХ СФЕРАХ ЕКОНОМІКИ** Тема 7. Структурна політика держави та механізми урядування у сфері забезпечення структурних зрушень в економіці Тема 8. Механізми антимонопольного урядування та розвитку конкуренції Тема 9. Механізми урядування інвестиційних та інноваційних процесів в економіці Тема 10. Механізми економічного урядування розвитку зайнятості та ринку праці Тема 11. Механізми антиінфляційного урядування та монетарна політика

	держави Тема 12. Антикризові та антициклічні механізми економічного урядування
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА. ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати занять. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями: протокол №10 від 08 травня 2025 р., протокол №4 від 4 листопада 2025 р.).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дунаєв І., Петровська І., Сафронова О., Дарованець О., Дарованець К., Міталь О., Носирєв О. Розробка методики оцінки ефективності розумних міст в умовах цифровізації міського управління *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. 3 (13(117). 6–16 DOI: https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.260304 (Scopus)

2. Європейські орієнтири публічного управління : колект. монографія / [Лихач Ю. Ю. (кер. авт. кол.) та ін. : заг. ред.: Алюшина Н. О.]. К.: НАДС : Вища школа публічного управління, 2023. 220 с.
3. Євтушенко О. Н. Публічне управління: теоретико-методологічні основи = Public administration: theoretical and methodological foundations : підручник : [для спец. 281 "Публічне управління та адміністрування"] / О. Н. Євтушенко, В. М. Ємельянов, В. І. Андріяш ; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. 110 с
4. Король В., Дмитрик О., Карпенко О., Рядінська В., Басюк О.. Кобильнік Д., Мороз В. Сафронова О., Алісов Є., Міщенко Т. Розробка рекомендацій з розвитку системи державного внутрішнього аудиту в умовах використання цифрових технологій *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. 1(13(115). 39–48. https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.252424 (Scopus)
5. Мельниченко Б. Б. Європейські стандарти публічного управління : навч. посіб. для здобувачів третього (освіт.-наук. рівня вищ. освіти) / Богдана Мельниченко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т права, психології та інновац. освіти. Львів : Бона, 2025. 278 с.
6. Про схвалення Стратегії реформування державного управління України на 2026-2030 роки та затвердження операційного плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.06.2026 р. № 768-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-2026-%D1%80#Text
7. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / [В. П. Якобчук та ін.] ; Поліс. нац. ун-т. К. : Ліра-К, 2025. 475 с.
8. Сафронова О. М. Організаційно-правові основи проведення корпоративної реформи в державному секторі економіки в умовах євроінтеграції України *Історія народного господарства та економічної думки України.* 2023. Вип. 56. С. 208-224. http://ingedu.org.ua/?page_id=523&aid=301
9. Сафронова О. М. Погляди І. С. Ястремського на управління державними підприємствами та сучасні реформи державного сектору економіки України (до 100-річчя від дня народження) *Історія народного господарства та економічної думки України.* 2025. Вип. 58. С. 203-213. https://doi.org/10.15407/ingedu2025.58.203
10. Сафронова О. М. Погляди М. І. Туган-Барановського щодо промислової консолідації та сучасна конкурентно-антимонольна реформа в Україні *Актуальні ідеї наукової спадщини Михайла Туган-Барановського : збірник наукових праць*. К., 2024. 216 с. С. 200-202 http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Aktual'ni-ideinaukovoi-spadschyny-Mykhajla-Tuhan-Baranovs'koho.pdf
11. Сафронова О. М., Галіцин В. Є. Актуальні напрями реформування системи управління державним корпоративним сектором в Україні *Статистика України*. 2024. вип 1. С. 69-79. Doi: 10.31767/su.1(104)2024.01.07
12. Система публічного управління національною економікою в умовах євроінтеграції: формування та розвиток: монографія / авт. кол. Н. І. Олійник, О. П. Слюсарчук, С. А. Дяченко, О. І. Кілієвич, Н. С. Криштоф, О. М. Сафронова та ін..; за заг. ред.. Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2019. 452 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Економічне врядування» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	-розв'язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 1 до 3 балів
	-розв'язання теоретичного завдання	Від 1 до 3 балів
	-усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	1 бал
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 20 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання розрахункового характеру; розв'язок ситуаційних завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 3 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2-3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі написання аналітичних записок (презентацій), що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 20 балів

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Сутність основних економічних цілей. Економічне зростання, його вимірники, фактори впливу.
2. Фундаментальна проблема економічного розвитку, основні питання розвитку економіки.
3. Типи економічного зростання. Фактори впливу на економічне зростання.
4. Об'єкти державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки.
5. Ситуації неспроможності (фіаско) ринку (суспільні блага, зовнішні ефекти, асиметрична інформація).
6. Ситуації неспроможності (фіаско) держави в сфері регулювання ринкових відносин.
7. Сутність публічного сектора економіки, його склад та функції в ринковій економіці.
8. Ознаки різних типів ринкових структур (досконала конкуренція, чиста монополія, монополістична конкуренція, олігополія).
9. Показники ринкової концентрації, принципи їх розрахунку.
10. Попит і пропозиція праці. Економічна активність, безробіття. Природний рівень безробіття.
11. Економічні наслідки безробіття. Форми державної політики на ринку праці.
12. Сутність інфляції, дефляції. Типи та види інфляції, їх характерні ознаки.
13. Функції центрального банку. Види грошово-кредитної політики. Вплив інструментів грошово-кредитного регулювання на пропозицію грошей.
14. Причини середньострокових і великих циклів. Характеристики фаз середньострокового економічного циклу.
15. Засоби антициклічного регулювання економіки на різних фазах середньострокового економічного циклу.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри права та публічного управління, протокол № 1 від 28.08.2026 р.